

KURIER WIECZORNY

PISMO DEMOKRATYCZNE

Nr 237

Kraków, czwartek dnia 1 września 1938 r.

Rok II

Francuskie Związki Zawodowe odrzucają dekrety Daladiera

Paryż Pat. Po dzisiejszych popołudniowych obradach komisja administracyjna Generalnej Konfederacji Pracy opublikowała komunikat, w którym ostro protestuje przeciwko decyzjom zapadłym na ostatniej radzie ministrów w sprawie reformy 40-godzinnego tygodnia pracy. Komunikat głosi, że „decyzja ta jest sprzeczna z duchem i literą prawa, wobec czego Generalna Konfederacja Pracy uważa ją za nieistniejącą i nie była, oświadczając, iż robotnicy odmawiają w tych warunkach pracy w godzinach nadliczbowych będą poparci przez Generalną Konfederację Pracy“. Komunikat poleca

Po uchwałach N. K. W.

I oto koniec szalbierczej sugestii o „dogadywaniu się“ ludowców z przedstawicielami obozu sanacyjnego. Koniec sugestii, którą, jak melodramatycznie, osnuć usiłowano i spleść prace do zmian społeczeństwa. Twarde słowa Komitetu Wykonawczego ludowców rąbnęły w łeb legendę, snutą przez inspirowanych a gorliwych kibiców politycznych.

„...Kierownicze koła Stronnictwa Ludowego przestają mieć tak moral-

ne prawo do żądania od mas chłopskich dalszej cierpliwości — jak i możliwość utrzymania ich w ramach uchwalania rezolucji“. — Pamiętajmy, że te słowa wypowiedziane zostały

nie przez gorącogłowych młokosów, ale wytrwałych działaczy, poważnych obywateli i patriotów, przez kierowników wielomilionowego ruchu chłopskiego. (Ciąg dalszy na str. 3-ciej)

Niezwykłe ostre wyroki na członków P. P. S. w Kielcach

Kielce Pat. W dalszym ciągu procesu o krwawe zajścia 1-majowe w Kielcach, we wtorek wieczorem przemawiał prokurator, popierając w całej rozciągłości akt oskarżenia. Następnie przemawiali obrońcy.

We środę o godz. 16 sąd ogłosił wyrok, na mocy którego zostali skazani: Wojciech Kozera, porządkowy milicji P. P. S. na 3 lata więzienia, Józef Pyk, porządkowy milicji P. P. S. na 2 lata więzienia, Józef Nowak, komendant straży porządkowej na 1 i pół roku więzienia, Szulim Mauer na 1 i pół roku więzienia. Władysław Piwowar, członek milicji P. P. S. na 14 miesięcy, Pinkus Mauer na 1 rok więzienia; następnych 5-ciu oskarżonych Stanisława Zielińskiego, Ignacego Zynera, Władysława Fiuka, Chaima Kurpperberda i Józefa Kowalewskiego po 10 miesięcy więzienia każdego, oskarżonych: Władysława Romańca, Moszka Kirszenzweiga i Władysława Znojka po 8 miesięcy więzienia każdego. Jedynie Władysławowi Znojce sąd zawiesił wykonanie kary na przeciąg lat 3 z uwagi na to, że przyznał się on całkowicie do winy. 5-ciu oskarżonych sąd uniewinnił. Skazanym zaliczony został areszt prewencyjny.

W motywach wyroku sąd podkreślił, że wina oskarżonych, biorących udział w napadzie na lokal Stron-

nictwa i członków Stronnictwa Narodowego, została zeznamami świadków udowodniona biorąc pod uwagę wzburzenie tłumy, spowodowane śmiercią Kazimierza Tomczyka oraz inne okoliczności łagodzące sąd zastosował względem oskarżonych łagodny wymiar kary, ponadto sąd podniósł, że wymierzył najwyższe wymiary kary funkcjonariuszom milicji porządkowej PPS., gdyż w przeciwieństwie do swoich obowiązków byli oni najwięcej agresywni podczas zajść.

Potworny tajfun w Japonii

Tokio Pat. Gwałtowny tajfun, który dziś zrana szalał nad Tokio, posuwał się w kierunku północnym od wyspy Haczioszima na Pacyfiku i nawiedził Tokio około godz. 3-ej nad ranem. Tajfunowi towarzyszył ulewny deszcz. Część miasta tonie w ciemnościach. Sto domów na przedmieściu Tokio Omori stoi pod wodą, ponieważ wszystkie rzeki wezbrały z powodu ulewnych deszczów. Również pozbawiona jest światła Jokohama z powodu uszkodzenia elektrowni. Szybkość wiatru w Jokohamie dochodził do 52 m. na sekundę, zaś w To-

Hitlerowcy stawiają alternatywę: wojna czy pokój

Berlin. Pat. „Hamburger Fremdenblatt“ pisze o stanowisku Londynu wobec zagadnienia czechosłowackiego, co następuje: „jako na cel nowej inicjatywy angielskiej w sprawie Czechosłowacji wskazują, że zagadnienie to winno obecnie być rozwiązane w drodze bezpośredniej wymiany zdań z rządem Rzeszy oraz że winna być ustalona w tym bezpośrednia współpraca z Niemcami.“

Stanowi to nowy moment w trudnym położeniu, tak jak rzeczy miały się dotychczas — konflikt narodowościowy powstał dlatego ponieważ Niemcom sudeckim Czesi odmawiali najbardziej zrozumiałych i naturalnych praw. Całe zagadnienie może być zadawalająco rozwiązane jedynie wówczas, gdy strona

dotychczas wyłącznie korzystająca z uprawnień w państwie będzie mogła pod wpływem mocarstw dojść do zrozumienia, że należy dobrowolnie zrewidować ową wyłączność na korzyść uciskanych grup narodowościowych i to możliwie jaknajprędzej oraz w takim zakresie, aby uniknąć jedynego niebezpieczeństwa dla utrzymania pokoju. Wobec tego rozstrzygnięcia: wojna czy pokój, zależy ostatecznie od rządu czeskiego, a nie od Adolfa Hitlera“.

Praga. Pat. Dzisiaj odbyły się obrady klubu parlamentarnego Stronnictwa social-demokratycznego oraz prezydium Stronnictwa Ziwnostników, poświęcone obecnej sytuacji politycznej. Oba stronnictwa, należące do koalicji rządowej opowiedziały się za dotychczasową polityką rządu.

Praga. Pat. Partia Niemców sudeckich ogłosiła w środę po posiedzeniu komunikat, stwierdzający, że partia oficjalnie nie jest w posiadaniu nowych propozycji rządu czechosłowackiego, w związku z czym nie mogła dotychczas zająć stanowiska wobec tych propozycji. Wszystkie zatem kombinacje o odrzuceniu tej tzw. trzeciej podstawy są nieścisle.

Londyn Pat. „Daily Express“ donosi, że nowy czeski plan w kwestii samorządu, przedłożony jako podstawa do rokowań z Niemcami sudeckimi jest w istocie rzeczy planem lorda Runcimana. Główne zasady tego planu, który przewidywał ma podział Czechosłowacji na 23 kantony samorządowe, zasugerowane zostały Czechom przez lorda Runcimana. Plan ten przewieziony został w ubiegłym tygodniu do Londynu przez Ashtona Gwatkina, który omówił go z lordem Halifaxem. Obecnie dalsze losy tego planu zależą od Henleina, którego wypowiedzenia się oczekują w Londynie w ciągu najbliższych 48 godzin.

„Daily Mail“ jednak twierdzi, że gdyby Henlein odrzucił nowe koncepcje Pragi, to lord Runciman przedstawi swój własny plan załatwienia sporu i zaproponuje obu stronom kontynuowanie dyskusji na tej podstawie.

kie do 22 m. 200 domów stoi pod wodą w m. Kameido w pobliżu stolicy. Straty materialne są bardzo wielkie. Dotychczas nie ma wiadomości o ofiarach ludzkich. Ośrodek tajfunu minął Tokio, przesuwając się w kierunku północnym. Podkreślają zbieg okoliczności, że klęska tajfunu nawie dzila Japonię w 15-tą rocznicę trzęsienia ziemi, które w r. 1923 zniszczyło Tokio i Jokohamę.

Ofiarą teroru w miesiącu sierpniu padło 266 osób, które zostały zabite bądź zmarły na skutek odniesionych ran. W tej liczbie znajduje się 193 Arabów i 48 Żydów, reszta przypada na obywateli brytyjskich.

Tokio Pat. Wskutek szalejącego wczoraj tajfunu pod wodą znalazło się w okolicach Tokio 30 tys. domów. Największe nasilenie tajfunu zanotowano o godz. 4.20.

Ministrowie austriaccy zesłani do kopalń

Wiedeń Pat. Według wiadomości, nadchodzących z obozu odosobnienia w Dachau, pracuje tam w kopalniach m. in. b. austriacki minister Hernbestal. W Dachau urzędno no odczyty dla więźniów. B. naczelny redaktor liberalnej gazety wiedeńskiej „Der Tag“ Kalmar naucza hitlerizmu.

Zawiadamiamy niniejszym, że: od jutra lokal redakcji i administracji mieści się przy ul. Sławkowskiej 12, III. p.

Lampy nowoczesne
Porcelana karlsbadzka
Kryształ
Ceramika

W NAJWIĘKSZYM WYBORZE

J. DIENER Kraków, Szewska 20

Przed ważnymi rozstrzygnięciami w kraju

Opinia publiczna Polski skupiona jest około uchwały N. K. W. Stronnictwa Ludowego. Każdy odłam polityczny komentuje ją dowolnie w zależności od tego jak mu jest wygodniej. Charakterystycznym jest fakt uchylenia konfiskaty tej uchwały. Przypisują ją między innymi „zwycięstwu grupy Zamku nad grupą pułkownikowską”, względnie „zaszechowaniu płk. Sławka przez wicepremiera Kwiatkowskiego”, tudzież „sparaliżowaniu intrygi płk. Miedzińskiego”.

Wydać się atoli słuszniejszą pozycja, że „grupie Zamkowej” należy na kontynuowaniu nowego kursu wobec wsi, zainicjowanego mową katowicką p. wicepremiera Kwiatkowskiego. Chodzi poprostu o skąpanie sobie Stronnictwa Ludowego.

Atoli sama rezolucja polityczna N. K. W. Str. Ludowego jest tak jasna i wymowna, że nie nastęca żadnych wątpliwości, ani nie daje pola do swoistych komentarzy.

Dlatego absurdalnym jest twierdzenie „Czasu”, że rezolucja ta „jest nowym dowodem, że realizacja frontu demokratycznego z udziałem ludowców napotyka ze strony dołów tego stronnictwa na poważne opory”.

Na jakiej podstawie organ skrachowanych konserwatystów opiera to spostrzeżenie, trudno ustalić, ponieważ nie przytacza on na to żadnych dowodów. Można tedy śmiało uznać podobną interpretację „Czasu” za wyraz pobożnego życzenia, albo za lęk przed siłą i wpływami tego właśnie „frontu demokratycznego”. Przecież „doły”, najsilniej przemawiają za ujednoczeniem akcji demokratycznej, one przede wszystkim domagają się na wszystkich zgromadzeniach ludowych, wiecach i konferencjach, utworzenia wspólnego „braterstwa broni”. „Doły” właśnie dają nie dwuznacznie do poznania, że wiedzą kto i dlaczego temu zbrataniu się chłopów z robotnikami i inteligencją pracującą, się sprzeciwia.

Wystarczy przysłuchać się tym szczerym głosem z „dołu” idącym, by dać wyraz prawdzie, że skąd jak skąd, ale nie „ze strony dołów tego

stronnictwa realizacja frontu demokratycznego napotyka na poważne opory”.

Chłop ma zdrowy rozum i zdrowy instynkt: wie, że tylko we wspólnym wysiłku z robotnikami i pracownikami umysłowym, może wywalczyć swoje prawa polityczne i stanowe.

Stronnictwo Ludowe domaga się w swojej rezolucji tego samego „co cały obóz demokratyczny: zmiany ordyna wyborczej, demokratycznych i uczciwych wyborów do Sejmu i Senatu, a „konsekwencji po-

wołania rządu odpowiadającego woli większości społeczeństwa.

Chłopi zwracają miarodajnym czynnikiem uwagę na nastroje panujące w masach, przestrzegają przed przeciąganiem struny a w tym alarmie nie są odosobnieni.

Jesteśmy w przededniu ważnych rozstrzygnięć. Wypadki nie dadzą długo na siebie czekać. Trzeba zrozumieć, że polska demokracja ma równe, o ile nie większe prawo do współgospodarzenia Polska.

Ster

Nie ma Czecho-Słowacji, jest tylko zjednoczona i demokratyczna Czechosłowacja

Przewodniczący słowackiego stronnictwa ludowego ks. Andrzej Hlinka nie żyje. Były z pewnością czasy, gdy Andrzej Hlinka przysporzył dużo kłopotów czechosłowackiej polityce państwowej. Ale i kiedy szedł w swych opozycyjnych tezach najdalej, jednego bronił zawsze i wszędzie i zawsze ostro przeciwstawiał się po deirzeniu, żeby jej chciał w jakikolwiek sposób zagrażać. Nigdy ani na chwilę nie zwątpił w to, że republika Czechosłowacka jest jedynie właściwym i możliwym domem Czechów i Słowaków. W tym spoczywa jego wielkość i to jest jego testamentem politycznym.

Myśl ta została też jasno i dobitnie wyrażona na jego pogrzebie. Premier czechosłowacki, taki rżenny Słowak ujął ją w ten sposób: „Czy może być dla nas Słowaków w polityce coś bardziej wzniosłego, niż z nieupadającą energią dążyć do wzmożenia Słowacji, abyśmy silną i zadawaloną Słowacją przyczynili się do umocnienia — w najwyższym stopniu — naszej wspólnej czechosłowackiej państwowości, która jest i na wieki zostanie jedyną gwarancją przyszłości słowackiej”.

Ale nie tylko premier Hodža — a wiec przedstawiciel rządu — ale i przedstawiciel słowackiego stronnictwa słowackiego Dr. Tiso przemówił w sensie podobnym. Powiedział: „Hlinka nie żyje. Przewodnią ręką wodza, wskazującą na Czechosłowację, jako na naturalną siedzibę swego narodu, już opadła. Stoi jednak republika Czechosłowacka, która, da Bóg, będzie rzeczywistym własnym domem narodu słowackiego, w którym będzie się mógł w pełni rozwinąć. Oby Pan Bóg pobłogosławił nam i pomógł, aby kraj słowacki był szczęśliwy w Czechosłowackiej republice”.

Szef rządu i przewodniczący stronnictwa opozycyjnego zeszli się w tym bezsprzecznym punkcie. Może istnieje rozbieżność zdań co do uregulowania stosunków wewnątrz wspólnego domu, ale Czesi i Słowacy nigdy się między sobą nie sprzeciali o dom sam.

W dniach, w których Czechosłowacja pochowała Hlinkę, oczy całego świata były na nią zwrócone, ponieważ sytuacja polityczna jest tego rodzaju, że tu leży klucz do pokoju europejskiego. Cały świat zadaje sobie pytanie, czy jest dostatecznie silną. Wroga propaganda zagraniczna wykorzystuje najmniejsze, wewnętrzne niezgody — których w polityce nie można uniknąć — aby przedstawić Czechosłowację, jako państwo wewnętrznie rozbite. Ale na pogrze-

bie ks. Hlinki równie wielkiego patrioty, jak wielkiego oponenta nie było dysharmonii, nie padło ani jedno słowo usprawiedliwiające kłamstwa wrogów demokratycznej Czechosłowacji. Przedstawiciel rządu i

MAGAZYN UBIORÓW MĘSKICH I STUDENCKICH

pod firmą

„VIERTEL“

Kraków, ul. Grodzka 15, istniejący od roku 1892, zawiadamia P.T. Klientelę, że już posiada na składzie na sezon jesienny:

Mundury studenckie	od zł. 26.—
Płaszczki studenckie	od zł. 35.—
Ubrania sportowe 2 pary spodni,	od zł. 52.—
Ubrania kamgarnowe	od zł. 55.—
Jesionki	od zł. 48.—

Specjalny dział miarowy.

Uwaga!

„VIERTEL“

15 GRODZKA 15

Sklep w sobotę otwarty!!!

przedst. ugrup. opozycyjn. zgodnie stwierdzili, że Czesi i Słowacy mają jedną wspólną ojczyznę. Czechosłowację. Nie ma Czecho — Słowacji, jest tylko jedna, zjednoczona i zawsze demokratyczna Czechosłowacja.

OD 1. WRZEŚNIA 1938

CAFE „CYGANERIA“

Atrakcyjny program.

Znakomity duet polski **RENE i IRA**
Atrakcyjna tancerka solowa **IRA ARI**
Fenomenalny duet salonowy
— **HENRIETTE i ALEKSANDER** —

oraz rewelacyjny duet **na wrotkach.**

Atrakcyjna orkiestra „**JOLLY BOYS**“ pod dyr. **BRACI SPERBER.**

Kurs przodowników R.I.O.K.

Gdynia. W drugiej połowie sierpnia odbył się na Polance Redłowskiej koło Gdyni dziesięciodniowy kurs przodowników R.I.O.K. im. Zeromskiego. W kursie wzięło udział 34 delegatów z ważniejszych środowisk organizacyjnych. Na program kursu złożyły się wykłady z zakresu ideowo-wychowawczego, historyczno-społecznego oraz oświatowego. Szczególnie poruszane były sprawy założeń ideowych syndykalizmu, oświaty jako podbudowy wszelkiej pracy społecznej oraz metod działalności oświatowej organizacji.

Między innymi wykładowcami na kursie byli: poseł St. Kapuściński,

poseł Tadeusz Kopeć, wiceprezes RIOK St. Szwedowski, sekr. Gener. St. Tazbir, R. Tyciński i przew. Wydz. Młodzieży RIOK W. Brodzikowski.

Robotnicy gazowni protestują przeciwko zmniejszonym zarobkom

Wiedeń. W wiedeńskich zakładach gazowych w Leopoldau doszło niedawno do ostrych protestów robotników niezadowolonych z dokonanej ostatnio obniżki płac, przez podwyższenie potrażeń. Kierownictwo zakładu nazwało protestujących robotników „komunistami” i zagroziło usunięciem ich z pracy. Istotnie w tych dniach kilku robotników gazowni aresztowano pod zarzutem uprawiania agitacji komunistycznej.

Proletariat Irlandii protestuje przeciw faszyzmowi

Paryż. Z Rzymu donoszą, że poseł włoski w Dublinie został nagle odwołany ze swego stanowiska. Według relacji francuskiej prasy demokratycznej, zmiana na stanowisku posła włoskiego w Dublinie stoi w związku z niedawnym pobytem eskadry włoskiej w Irlandii, która została bardzo nieżyczliwie przyjęta przez irlandzkich robotników portowych. Marynarze włoscy byli przedmiotem wrogich demonstracji, do których przyłączyła się również ludność katolicka Irlandii.

Zniesienie umów zbiorowych w Austrii

Przedstawiciel t. zw. frontu pracy na Austrię, Proksch, oświadczył, że na skutek „personalno-politycznych trudności” — wszelkie umowy zbiorowe oraz wybory do rad załogowych zostaną zniesione i zastąpione t. zw. „regulaminami pracy”, normującymi na mocy postanowienia kierownictwa frontu pracy, w porozumieniu z dyrekcją przedsiębiorstw, warunki pracy i płacy. Powołanie się na „personalno-polityczne trudności” ze strony tak kompetentnej, jaka jest kierownictwo frontu pracy wskazuje na poważne trudności, wobec których odnośne czynniki narodowo-socjalistyczne nie mają odwagi przeprowadzenia swobodnych wyborów do rad fabrycznych i załogowych.

Stron. bud. święci szfandary

Warszawa. W gminie Skorosze, pow. warszawski, odbędzie się w nadchodzącą niedzielę uroczystość poświęcenia sztandaru Stronnictwa Ludowego.

Z okazji tej przewidziane są liczne przemówienia działaczy ludowych, m. in. ks. płk. Panasia.

Co na to Rząd Polski?

„Tempo“ podaje sensacyjną wiadomość. Oto stwierdza, że udział w manewrach armii niemieckiej bierze 2 tysiące hitlerowców, zamieszkałych w wolnym mieście Gdańsku. Poza tym 5 tysięcy obywateli gdańskich służy w armii niemieckiej, a 15 tysięcy pracuje przymusowo przy budowie fortyfikacji.

Dla zaokrąglenia powyższych informacji należy podkreślić, że utworzony niedawno legion pomorski włączony do Reichswehry składa się z dwóch zmechanizowanych pułków. Stanowi on załóżkę przyszłego legionu pomorskiego, który ma się składać z 8 pułków, typ zaś tego legionu pomorskiego wzorowany jest w zupełności na „legionie sudeckim“. W skład jego wchodzi uciekinierzy z terytoriów Polski.

Tyle suche fakty. Są one tak wymowne, że nie wymagają żadnych komentarzy. Korespondent „Tempo“ wyraża przekonanie, że rząd polski wnieśli notę protestacyjną. Opinia polska jest tego samego zdania. To są już za daleko posunięte fakty. Z wiadomych względów nie omawiamy ich szeroko jakby na to zasługiwały.

Atoli nie popełnimy przesady, jeśli stwierdzimy, że opinia publiczna pod tym względem jest jednomyślna. Polska musi nie tylko zaprotestować przeciwko prowokacjom niemieckim ale wyciągnąć polityczne konsekwencje. Musi, opierając się na zwartej i solidarnej postawie społeczeństwa, odpowiedzieć w taki sposób, w jaki napewno odpowiedziałyby Niemcy gdyby rzecz miała się odwrócić.

Nasi filogermanie z p. Catem i Studnickim na czele, może przeciw przejścia i stana się czynnymi na całość Polski obywatelami.

Idem

Dziwna inspekcja Hitlera nad granicą francuską

Paryż (Pat). Kanclerz Hitler przeprowadził wczoraj w otoczeniu kilku generałów inspekcję fortyfikacyjną pod m. Kehl, na granicy francusko-niemieckiej przeciw Strassburga. Inspekcja trwała godzinę, w ciągu której ruch graniczny na tym odcinku był wstrzymany.

Jak się zdaje, stosownie do inspiracji półoficjalnej prasa francuska przeszła nad tą sprawą do porządku dziennego.

„Intransigeant“ pisze, że fortyfikacje w pobliżu Kehl nie posiadają tak wielkiego znaczenia politycznego, by zachodziła konieczność inspekcji aż samego kanclerza Hitlera.

P. Pawła Hulka-Laskowskiego nie usłuchał cenzor czechosłowacki

Cieszyn. W najnowszym numerze „Dziennika Polskiego“, wychodzącym w czeskim Cieszynie, zamieścił artykuł wstępny p. Pawła Hulka-Laskowskiego pt. „Zaolzie i my“. W artykule tym p. Laskowski zamieszcza następujące zdanie: „W tym miejscu proszę Pana Cenzora jak najprzejmiej, aby mi z tego artykułu nie wykreślał. Przemawiam nie tylko jako Polak, serdecznie zainteresowany losem naszej mniejszości Zaolzia, ale jako przyjaciel Czechów...“

Pan Cenzor jednak nie wysłuchał tego wezwania i skonfiskował w tym artykule dwa zdania.

POUCHWAŁACH N.K.W.

(Dokończenie ze strony 1-szej)

Któż lepiej od nich, krwią i kością związanych z wsią, wie, co się na wsi dzieje, jakie za opłotkami wiejskimi kryją się nastroje?

Tymczasem — cóż tym nastrojom usiłuje się przeciwstawić: Miraż wyborów samorządowych, rzekomo czy stych, rozłożonych na... dwa lata.

Dwa lata wyborów samorządowych — czy rozumiecie — co to znaczy? To oznacza — jeśli przyjąć, że ugrupowania demokratyczne wezmą w tych wyborach udział — oznacza to dwa lata absorbującej kampanii wyborczej, dwa lata pokoju politycznego, „Treuga Dei“ w odniesieniu do wszystkich innych, najbardziej palących postulatów demokratycznych!

Czyste kpiny! Któż uwierzy w możliwość podobnego zawieszenia broni — kiedy uchwała N. K. W. mówi o kipiacym kotle ludzkiej niecierpliwości. Kto ośmieli się wziąć na siebie odpowiedzialność za dalsze przedłużanie istniejącego stanu rzeczy? A przecież nie wolno pod żadnym pozorem odkładać decydujących zmian na okres lat dwóch — tych zmian, których już dziś, bez zwłoki domaga się całe społeczeństwo.

Lecz sedno rzeczy leży nie w terminarzu wyborów samorządowych, ani w tych wyborach wogóle. Uchwała N. K. W. przemilcza w zupełności sprawę wyborów samorządowych, mówiąc ogólnie o „minimalnych postulatach politycznych, popar-

tych rezolucjami i ofiarą krwi“... Znaczy to — powinien sobie kto należeć zapamiętać — że wybory samorządowe nie mogą być i nie będą wędką, na którą schwycony ruch ludowy popłynąłby do zatoki kompromisu. Znaczy to, że taki lub inny, pozytywny lub negatywny stosunek ludowców do wyborów samorządowych nie przesądza o ich stosunku do innych, palących postulatów chłopskich, który w dalszym ciągu jest i pozostanie nieustępliwy.

I tu leży sedno rzeczy! W stwierdzeniu, że ruch ludowy — dodajmy od siebie: i cały demokratyczny — nie pozwoli się „zagadać“ kwestią, choć niezwykle ważną, samorządów,

że w dalszym ciągu i nieustępliwie domaga się spełnienia wszystkich demokratycznych postulatów społeczeństwa z demokratyczną reformą parlamentu na czele.

Słabe są słowa uchwały N. K. W. Ale zawierają w sobie całą wraca woła potężnej masy chłopskiej, która dłużej czekać nie chce. Któż o tym wątpli, że obok chłopów stoja w tym względzie solidarnie robotnicy i pracownicy umysłowi? Głos N. K. W. głosi nie tylko chłopów, ale całego świata pracy woła: Czas już na zmianę! Struny nie należy przeciągać! Czy znajdzie się ucho odpowiedzialne, które usłyszysz?

— sław.

Hitleryzm szerzy się u źródeł Wisły

Wisła. Korespondent P.A.A. donosi z Wisły o następujących faktach, które winny znaleźć swój odzwierciedlenie w opinii publicznej. Jakkolwiek setki kilometrów dzieli źródła Wisły od jej ujścia, pod pewnymi względami można jednak doszukać się podobieństwa stosunków, biorąc pod uwagę język „nie-

miecki i radio. Oto w hallu restauracji uzdrowskiej panna garderobiana z kelnerami i przygodnymi jej znajomymi gwarzy w najlepsze po niemiecku. Przechodząc na drugą stronę do restauracji hotelu „Centrum“ i prosząc kelnera o zmianę pięćdziesiątówki panna bufetowa mówi po niemiecku. Gościom pobytu umiła radio, przeważnie nastawione na stacje niemieckie. I to nie tylko wówczas, gdy polskie stacje przestają nadawać muzykę, ponieważ z niemieckich stacji kaze się słuchać publiczności również i prelekcji i komunikatów. Lecz na tym nie wyczerpuje się niemczyzna. W restauracji p. Samca pod Baraniami — radio nadaje jedną po drugiej audycje niemieckie.

Oto fakty na przestrzeni kilku godzin z trzech lokalii publicznych Wisły.

Rozwój siły gospodarczej Z. N. P.

Warszawa. Ciekawie ilustrują rozwój siły gospodarczej Z. N. P. poszczególne cele składek. Oto one: 1) na fundusz organizacyjny 1.20 (miesięcznie — 57.600 zł.); 2) na fundusz samopomocy — 0.80 (38.400 zł.); 3) na fundusz samokształcenia — 0.10 (4.800); 4) na fundusz społeczny — 0.03 (1.440); 5) na fundusz inwestycyjny — 0.50 (24.000); a) bud. Domu w W-wie i powiatach — 0.20, b) rezerwa na kapit. zainwestowane — 0.30; 6) zapomogi doraźne — 0.02 czyli mies. — 960.— zł.).

W porównaniu z ubiegłym 1937—38 okresem budżetowym zarysowuje się zmniejszenie o 20 gr. na aparat administracyjny i fundusz społeczny o 27 gr., oraz zwiększenie o 5 gr. na samopomoc, 2 gr. na samokształcenie, 40 gr. na inwestycje, w czym 30

gr. przeznaczają się na rezerwe kapitałów zainwestowanych.

W dyskusji nad uchwaleniem budżetu ścierały się najprzeróżniejsze koncepcje, dążące do podniesienia prężności organizacyjnej. W rezultacie głosowania przyjęto propozycje komisji finansowo-gospodarczej.

Krewki falangista

Dnia 3 kwietnia br. doprowadzony został do drugiej brygady (policyjnej) urzędu śledczego w Warszawie, dwudziestoletni falangista Leon Zawadzki — pod zarzutem brania udziału w demolowaniu firmy Stefanowicz. Podczas przesłuchania Zawadz-

kiego przez st. post. śl. Edwarda Borcza oraz Jana Mikulina przy obecności wywiadowcy Tadeusza Lubieńskiego. Zawadzki zdenerwowany imputowaniem mu udziału w demolowaniu firmy, do czego się nie przyznawał, potrafił „nieumyślnie“ kałamarz z atramentem, rozlał atrament na przygotowany protokół i projekt dokumentu urzędowego podał i rzucił na ziemię. Świadkowie policjanci skarżyli się na poplamione ubrania. obrońca, adw. Janowski próbował sprawę zbagatelizować, wskazując na to, że w tym wypadku nie zaszło do szczytu dokumentu, lecz jego projekt. Sąd jednakże, uznając winę za całkowicie udowodnioną i wobec wyrażenia przez Zawadzkiego przemocy, aby tą drogą skłonić policjantów do zaniechania dokonywania notatek — skazał go na 4 miesiące aresztu.

Oskarżony wystąpił w sądzie z przypiętą odznaką „Falangi“. Sąd w motywach ustnych stwierdził, że falangista Leon Zawadzki miał już sprawę i był skazany z art. 251 k. k.

„Heil Hitler“ w parlamencie praskim

Praga. Pat. Nieznani sprawcy namalowali na ścianie windy w parlamencie praskim swastykę i napis „Heil Hitler“.



Przy artretyzmie i Ischiasie jak również przy schorzeniach kuracja termiczna jest specjalnie skuteczna, jeżeli pacjent zażywa kąpiel bezpośrednio w źródle leczniczym. Ten rzadko dostępny rodzaj kąpiel umożliwiła uzdrowisko

— TRENCZYŃSKIE CIEPLICE —

Informacje i prospekty: Reprezentacja Trenczyńskich Cieplíc, Kraków, Krzywa 9. Tel. 157-37. Tanie leczenie w sierpniu.

Niemiecka policja rzeczna na Dunaju

Wiedeń. Na mocy ostatniego zarządzenia władz Rzeszy, dawna austriacka straż bezpieczeństwa na Dunaju wcielona została do niemieckiej policji rzecznej. Komendę nad nowymi oddziałami tej policji powierzono dowódcy brygad reńskich, mjr. Kleinfeldowi. Jednocześnie przeprowadzono reorganizację policji rzecznej, powierając jej poza służbą porządko-

wą również zadania o charakterze ściśle militarnym, jak osłone granicy, służbę patrolową w tej strefie w której Dunaj tworzy granicę itp. Zakres kompetencji zreorganizowanej policji rzecznej obejmuje nie tylko Dunaj, ale także jego dopływy spławne, a między innymi dopływy tworzące granicę z Czechosłowacją.

Tragiczne zatrucie całej rodziny w Grodźcu

Niezwykły wypadek zatrucia wydarzył się w Grodźcu. Mieszkanca Grodźca Stefania Opuchlik gotując obiad utarła zamiast pieprzu ziarenka szaleju, które miała schowana jako lekarstwo na reumatyzm. Po starciu ziarenek szaleju w młynku wyspała je do zupy.

Po spożyciu obiadu przez całą rodzinę, wszyscy poczęli zdradzać dziwne objawy zataczając się jak pijani. Po chwili któraś wybuchła spazmatycznym płaczem lub głośnym śmiechem.

Zaintrygowani tym zachowaniem się rodziny Opuchlików sąsiedzi poczęli wypytywać się o przyczyny tego dziwnego zachowania.

Nic jednak nie mogli się dowiedzieć, gdyż wszyscy dawali odpowiedź bez związku. Wobec spostrzeżeń sąsiadów nie ulegało już żadnej wątpliwości, że rodzina Opuchlików została obłądana.

Zawezwany natychmiast lekarz stwierdził u wszystkich zatrucie szalejem. Do szpitala powiatowego zostali przewiezieni Stefania Opuchlik, syn Rudolf lat 15, córka Mirosława lat 13 i Bolesław Janicki. Stan wszystkich jest poważny.

Alkoholizm a wypadki na kolejach

Kierownik biura szwajcarskich kolei p. Frey podał, że prawie wszystkie wypadki, które miały miejsce na kolejach szwajcarskich były wywołane na skutek zamroczenia alkoholowego kierowców parowozowych. Dyrektor zaś departamentu eksploatacji z Paryża p. Bolle podał, że na francuskich

Na szosie Aleksandrów- Poddebiac pod Łodzią dokonano niezwykle sensacyjnego zabójstwa, którego ofiarą padł Stefan Janczak lat 25 zamieszkałego w Poddebicach. Janczaka znaleziono w rowie, nieopodal leżał wywrócony wóz z węglem. Lekarz stwierdził śmierć denata na skutek ataku epilepsji.

Brat zmarłego potwierdził, że Janczak istotnie cierpiał na epilepsję.

Jednak późniejsza ekspertyza lekarska stwierdziła ponad wszelką wątpliwość, że śmierć nastąpiła wskutek pęknięcia czaszki, co zostało spowodowane silnym uderzeniem trzonem bata w głowę.

Po tym odkryciu wszczęto dochodzenia, które ustaliły bardzo ciekawe okoliczności.

Janczak udał się z ładunkiem węgla do Poddebic. Wobec tego, że droga w tym czasie była naprawiana a ruch kołowy odbywał się tylko jedną stroną, w chwili gdy znajdował się w połowie drogi, ze strony przeciwnej nadjechały dwie furmanki. Ponieważ Janczak chciał wozy ominąć, wtedy wóz jego wywrócił się i cały węgiel wypadł na drogę.

Na tym tle powstała między furmanami kłótnia, podczas której jeden uderzył Janczaka w głowę tak silnie, że ten padł trupem na miejscu.

W związku z tym odkryciem aresztowano obu woźniców zamieszkałych w Parczewowie.

Czytajcie „albo-albo„

Generalny strajk pracowników ekspedycyjnych w Łodzi

Pomiędzy właścicielami przedsiębiorstw ekspedycyjnych a pracownikami ekspedycyjnymi na terenie miasta Łodzi od kilku tygodni trwały pertraktacje w związku z żądaniami wysuwanyymi przez organizację pracowniczą.

Ponieważ podczas ostatniej konferencji w Inspektoracie Pracy pomiędzy pracodawcami a przedstawicielami pracowników ekspedycyjnych nie doszło do porozumienia wskutek uporu ze strony pracodawców związku pracownicze proklamowały strajk.

Strajk ten wybuchł wczoraj. Bierze w nim udział cały zespół pracowników ekspedycyjnych jak szoferzy, pomocnicy, transportowcy. Zaznaczyć należy, że do strajku przystąpili gremialnie również i pracownicy umysłowi przedsiębiorstw ekspedycyjnych.

W eksporcie zbóż panuje w dalszym ciągu zastój

Sytuacja na odcinku naszego eksportu zbóż w dalszym ciągu nie uległa żadnej zmianie. Wobec niskich cen, panujących na rynkach zagranicznych, eksport zbóż z Polski prawie że nie istnieje. Jeden z najlepszych naszych rynków odbiorczych, mianowicie rynek duński, został nawet całkowicie dla nas zamknięty, gdyż Dania wydała zakaz przywozu pszenicy i żyta.

Polska zawarła umowę weterynaryjną z Litwą

Pomiędzy centralnymi władzami weterynaryjnymi Polski i Litwy zawarta została umowa w sprawie wzajemnego zawiadamiania się obu państw o zaraźliwych chorobach zwierząt na terenie Polski i Litwy. W tej chwili umowa ta stała się szczególnie aktualna ze względu na panującą i w Polsce i na Litwie przyszcycę.

Ze strony polskiej przewodniczył obradom i podpisał umowę p. dr. Dobiasz, szef państwowej służby weterynaryjnej, główny inspektor weterynarii w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych, zaś ze strony litewskiej — p. Jankaus-

kas, dyrektor departamentu weterynaryjnego w litewskim ministerstwie rolnictwa.

16-go września otwarcie wystawy szpitalnictwa

W dn. 10 września br. o godz. 12 nastąpi uroczyste otwarcie Wystawy Szpitalnictwa w gmachu nowego Szpitala Wojskowego w Warszawie róg ul. 6 Sierpnia i Al. Niepodległości. Przewidziane jest uruchomienie pociągów popularnych z całej Polski.

LUDWIK MASCHOFF

„BAGNO”

77) POWIEŚĆ

Szybko schodziły dni. Jeden podobny do drugiego. Już wytworzyła się pewnego rodzaju monotonia życia. Albo praca w atelier, albo wyczekiwanie na pracę. Czasem szereg dni pozostano na zdjęciu, to znów szereg dni przesiedziano w klubie, aż pewnego wieczoru zjawilo się równocześnie kilku kierowników zdjęć, by się sprzeczać o potrzebne im typy. Nagle można było w dwóch lub trzech miejscach pracować.

Z tych dni tworzyły się tygodnie, z tych tygodni miesiące. Dawno już żółtkły liście na drzewach, szron oblał nad ranem nagie konary, zaścielał trawniki niby szatą tiulową i zadławiał życie w spóźnionych pąkach kwiecica.

Świeciły jeszcze lampy na ulicach, gdy zdążano do studia, lśniły znużone przez opary mgły, sennie wlokły się tramwaje i autobusy, zbierając na przystankach ludzi o bladych, przemęczonych twarzach, tęskniących daremnie za chwilą odpoczynku. Wyrzwał ich ze snu pojęcie musu, gnało w hale fabryczne i warsztaty, gdzie przy odgłosach stuku młotów, warczenia motorów, lub zgrzycie pił, marzyli o życiu pięknym, beztrojskim, znanym jedynie z książek i ekranów kinowych. Raz byś kimś innym, nie sobą!

Wszystko film, wszystko film, całe życie jedna taśma filmowa, każdy odgrywa sobie własną rolę.

u jednych przypadkiem jest reżyserem, u innych, tych niewielu reżyseruje zawodowy reżyser. Wszystko Wszystko film, wszystko komedia, całe życie teatr, kino, wszystko mus, wszystko trud, wszystko idzie w takt muzyki, w taktach płaczu, śmiechu, jęku, pędzi naprzód, pędzi mus, wszystko film, teatr, kino —

Przechodzi dzień podobny do dnia. Monotonia życia. Z dni tych tworzą się tygodnie, tygodnie łączą w się miesiące —

Dawno pożółkły już liście na drzewach —

— Ach Jesös, zawołała Erika, wyskakując z łóżka, Franzl wrócił. Idę do łazienki i będę udawała, że jestem po kąpieli, a ty udawaj, że spałeś. Prawdopodobnie będzie teraz dzwonił, bo klucz zostawiłam w zamku.

Po tych słowach porwała szlafroczek pończochy i pantofelki, wymknęła się z pokoju cichutecznie jak kot i zamknęła drzwi za sobą. Beeren również wyskoczył z łóżka, a ponieważ był w adamowym stroju, wdział szybko pyjamę na siebie.

— Ausgerechnet teraz, nie mógł przyjść godzinę później, irytował się.

W tej chwili rozległ się w przedpokoju głos dzwonka. Beeren stał cicho w środku pokoju, czekając co Erika zrobi. Ale ona była przecież w wannie, więc drzwi wchodowych otworzyć nie mogła. Drugie dzwonienie. Teraz z hałasem otworzył Beeren drzwi swego pokoju i tupiąc nogami, spieszył otwierając.

— A, to ty, mówił ziewając, — długo dzwonisz?

— Nie, odpowiedział Franzl, wieszając płaszcz i kapelusz.

— Chciałem się chwilę zdrzemnąć i zasnąłem tak silnie... Która godzina?

— Będzie siódma.

— A to czas zeszedł. Trzeba się teraz pospieszyć.

— Eriki nie ma w domu?

— Nie mam pojęcia. Pewnie, że nie, skoro drzwi nie otworzyła. Może poszła co kupić — może jest w klubie — nie wiem. Ja się teraz ubiorę i przyjdę później do ciebie, mówił Beeren, szczęśliwy, że sprawa na razie zakończyła się przestraszeniem.

Znikł u siebie w pokoju i począł co prędzej przyprowadzać łóżko do ładu.

— Hallo, wołała Erika słodziutkim głosem z łazienki, uchylając nieco drzwi, gdy Beeren był już u siebie, Franzl — ja tutaj jestem.

Reindl przyszedł do niej.

— Cóż tu robisz? Czemu nie otwierasz drzwi?

— Jakżeż miałam otworzyć, przecież kapalałam się!

— Kapałaś się? spytał Reindl, rozglądając się dokoła? Nie wyglądasz jakbyś była po kąpieli — i wanna jest sucha... Dziwna to była kąpiel, powiedział zmienionym głosem, kiwając niedowierzająco głową i przeszedł do pokoju.

Teraz dopiero zauważyła Erika jaki popełniła błąd, nie wpuszczając wody do łazienki. Ale w tym krótkim okresie czasu nie wiedziała co pierwszej począć. Zdołała zaledwie wdziać na siebie koszulkę, szlafroczek, pończochy i nieco włosy przyczesać.

Erika uważała za stosowne, mimo wszystko nie dać jeszcze za wygraną. Poszła za nim do pokoju, stanęła przed nim w wyzywającej pozycji, wspierając ręce na biodrach i spytała wyniośle:

— Co to ma znaczyć?

(Ciąg dalszy nastąpi)

